

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

LIAUDIES BALSAS
Kanados Lietuvių Savaitinis Laikraštis, Leidžiamas Lietuvių Spaudos Draugijos Kanadoje, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 506

PENKTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 20, 1941, TORONTO, ONTARIO

METAI X

JAU METAI KAIP LIETUVA NUSIKRACIUS ANTANO SMETONOS FASISTINIO JUNGO

Per Tą Trumpą Laiką Nauja Lietuva Padarė Didelę Pirmynžangą; Laisva Liaudis Rodo Didesnę Kūrybinę Jėgą

Istojimas į Sovietų
Sąjungą Sutelkė
Jai Naudą

Sio mėnesio 15 dieną sukako lygiai metai, kaip žiaurioji tautininkų-fašistų diktatūra Lietuvoj buvo nuversta, o Antanas Smetona su savo pagalbininkais pabėgo į Berlyną — pas Hitlerį, juožiausio fašizmo vadą. Sukako jau metai laiko, kaip Lietuvos liaudis, pasiluosavusi iš po fašistinio jungo, budo voja naują gyvenimą.

Kas tas tautininkų-fašistų režimas buvo, Kanados lietuviams aiškinti nereikia. Jis Lietuvos žmonėms buvo tas pats, kas šiandien yra hitlerizmas Vokietijos žmonėms arba musulnizmas turkų žmonėms. Apie Smetonos ir jo draugų režimo siautimą prieš Lietuvos laudį buvo daug kartų rašyta ir kalbėta įvairiuose Kanados lietuvių susilėjimuose. Dabar svarbu panagrinėti, kas buvo nuveikta per tą laiką laisvoje Lietuvoje — Lietuvos Tarybų Socialistinėj Respublikoj.

IS PAZIŪROS ATRODO, kad tai kokia "Mažino" arba "Manerheimo" linija; tačiau nei jokia linija, o kaimas Sirijoje, kur dabar siaučia karas.

Pranašauja Vokietijos Sovietų Sąjungos Kara

Vokiečiai Statė Sovietų Sąjungai Didelius Reikalavimus

Jau antra savaitė kaip radio ir didiapiai pranašauja susikirtimus tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos.

Pranešimai iš Turkijos, Šveicarijos ir Švedijos teigia, kad vokiečiai sutraukė prie Sovietų Sąjungos rubežių 145 divizijas kariuomenės. Tuo pačiu metu ir Sovietų Sąjunga stiprinanti savo jėgas. Taipgi esą nemažai vokiečių ir Suomioj.

Girdi, vokiečiai norį Sovietų Sąjungos kviečių ir aliejaus. Jeigu jie negausią geru ju, tai pasiimsią prievarta "Atsakomingi" diplomatai Turkijoj maną, kad Sovietų Sąjunga nusileis ir pavės vokiečių kontrolei aliejaus šaltinius, gelžkelius ir fabrikus, savo žmonėms paaiškindama, kad vokiečiai technikai įrengia naują mašineriją.

Londonas mano, kad tie gandai gali būti paleisti tyčia, kad atkreipti atydą nuo vokiečių planų smogti kur nors prieš Angliją.

Visi pranešimai yra neoficialūs, niekieno nepatvirtinti. Taipgi reikia atminti, kad je leidžiami iš Turkijos, Švedijos ir Šveicarijos, tų trijų neva neutralių valstybių, kur susimetę abiejų pusių propagandistai.

Sovietų Sąjungos žinių agentūra pranešė, kad vokiečių kariuomenės skaičius palei Sovietų Sąjungos rubežių Rumunijoj didesnis, bet jis nieko bendra neturįs su Sovietų ir Vokietijų santykiais.

streiką. Murray griežtai smerkia ir šita valdžios pasimojimą.

Murray sako, kad visi šitie žygiai sudaužytų organizuotą darbininkų judėjimą ir paliktų kapitalistams laisvas rankas išnaudoti darbininkus iki gyvo kaulo.

NUTEISĖ IKI GYVOS
GALVOS 10 GELEZINIŲ
RUMUNIJOS SARGŲ

BUCHARESTAS. — Rumunijos teismas dešimtį geležinių sargų už sukilimą sausio mėnesį nuteisė kalėjimui iki gyvos galvos.

Jie tame sukilime lošė vadovaujančią rolę.

Petain Vyriausybė
Suvaržo Žydus

VICHY. — Petain vyriausybė išleido parodymus, kuriais žydai nepatvirtinti Prancūzų suvaržoma, kaip ir Vokietijoj.

Xavier Vallat, žydų reikalų ministras, sako susekęs, kad žydai suokalbinauja prieš Prancūzijos bendradarbiavimą su Vokietija.

Priešydiški įstatymai veiks ir Prancūzijos kolonijose. Visi žydai turi užsiregistruoti iki liepos 15 dienos. Už neuzsiregistravimą grumsia metais kalėjimo.

Paryžiuje ir apylinkėse esą 140,000 žydų. Apie 6,000 žydų esą sveitimaliai. 12,000 žydų esą jau pasiūta į koncentracijos kempes. Kitiems esą nurodytos vietos, kur jie turi užsilaikyti.

Sulyg naujų parodymų, tik 2 nuosimčiams žydų bus leista praktikuoti advokatiūrą ir mediciną. Universitetuose busių tik 3 nuosimčiai žydų studentų iš bendro studentų skaičiaus. Žydai busių sulaukomi nuo radio, žurnalizmo ir jūdžių profesijos, kad visiškai pašalinti jų įtaką į visuomenę.

PREMJERAS KING
TURĖS PRAGYVENTI
TIK IŠ \$11,317.50

OTTAWA. — Kaip pavienis, Kanados ministras pirminkas King turės sumokėti mokesčius \$9,682 nuo \$21,000 metinių įeigų.

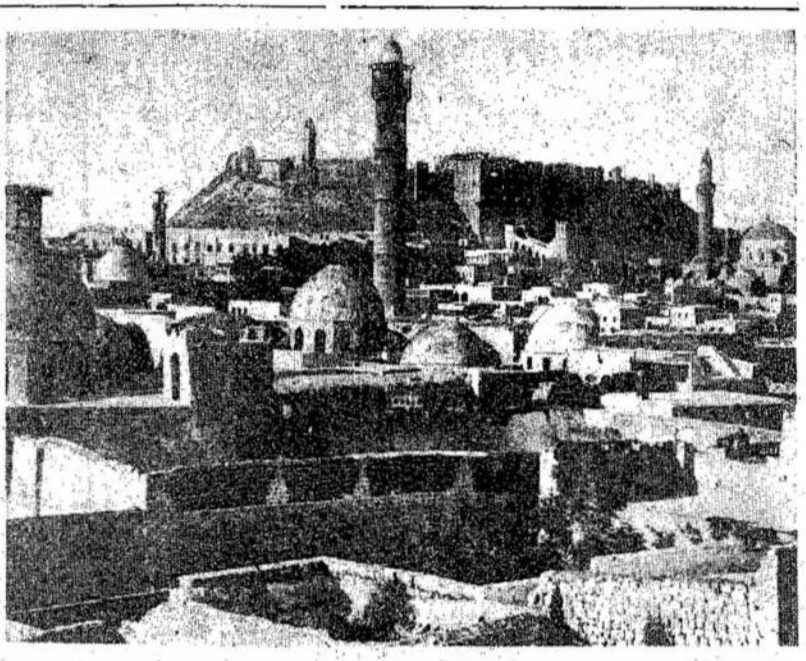
Neoficialiai apskaičiavimai rodo, kad jis gauna \$15,000 algos, \$4,000 už sesijas ir \$2,000 ant automobilio. Viso \$21,000.

Išmokėjus \$9,682.50 mokesčius, jam liks "tik" \$11,317.50.

KIEK AMERIKIEČIŲ
KANADOS ARMIJŲ

HAMILTON, N. Y. — Čia kalbėdamas Kanados apsigynimo ministras J. L. Ralston pareiškė, kad Kanados armijoj tarnauja nuo 6,000 iki 7,000 amerikiečių.

Prie to, 600 lakūnų ir instruktorių tarnauja Kanados orlaivynve. Taipgi 1,500 amerikiečių lavinasi lakūnais.

SIRIJOS MIESTAS ALEPPO, kuris sakoma vokiečių kontrolėj. Jis randasi šiaurinėj Sirijos daly, palei Turkiją. Vichy vyriausybė, tačiau, užginėja, kad Sirijoj yra vokiečių. Kurie ir buvę, tai ir tie apleidę Siriją.

Suvienytos Valstijos Reikalauja iš Vokietijos Uždaryt Savo Konsulatus

SVEDJIA PRIPAŽINO
LIETUVĄ SOVIETINE

STOKHOLM. — Švedija ir Sovietų Sąjunga pasirašė bendrą sutartį, kas liečia finansinius atsiskaitymus tarp Švedijos ir Pabaltijo kraštų.

Toku būdu, toji sutartis pripažįsta Lietuvą, Latviją ir Estiją Sovietų Sąjungos teritorija.

(Anglija yra padariusi sutartį su Sovietų Sąjunga kaslinink Pabaltijo kraštų jūreivių, kurie randasi Anglijoj. Tie jūreiviai dabar galės vykti į Sovietų Sąjungą).

ANGLIJA NETEKO
JAU 50 NAIKINTUVŲ

LONDONAS. — Naikintuvas Jersey, 1,690 tonų, kurį nuskandino prieš mina, yra jau 50-tas naikintuvas nuo pradžios karo.

Jersey kapitonas išsigelbėjo. Tai jau trečią kartą priešas nuskandino jo laivą.

Prancūzai Prasilaūžė
Pro Aliantų Liniją

ANKARA. — Sirijos jėgos, generolo Henri Fernand Dentz vadovybėje, smarkiai užtakavo santarvininkų jėgas ir pralaužė jų linijas.

Ofenzyva buvo pradėta iš trijų punktų.

Prancūzai atsėmė Merdzajun miestą ir grumsia pačimui Kveveira miesto.

Beirutu pranešimai sako, kad francūzai paėmė porą šimtų santarvininkų ir nemažai kariškos medžiagos.

Britų militariniai šaltiniai pripažįsta francūzų pasisekimus, bet teigia, kad santarvininkams pavojaus nėra, nors tas jų pirmynžangą sulaukys neturiam laikui.

Sako Konsulatai Skleidžia
Nazų Propagandą
Amerikoje

WASHINGTON. — Suvienytos Valstijos reikalauja, kad Vokietija uždaryt visus savo konsulatus Suvienytose Valstijose, laivakorčių agentūras ir kitas įstaigas iki liepos 10 dienos.

Vyriausybė informavo Vokietiją, kad jos įstaigos Suvienytose Valstijose užsiima Amerikos žmonių gerovei kenksmingu veikimu ir kaip tokios yra nepageidaujamos.

Diplomatiniai rateliai teigia, kad tokio atsikimo, kad būtų uždarinėjami konsulatų ir keleivių biurai nenutraukus diplomatinį santykių, istorijoj dar nebuvo.

Antifašistų rateliuose reikiama nuomonė, kad žygiai pavėlinti. Girdi, nazų propagandos lizdai turėjo būti uždaryti keli metai atgal. Jie per daug fašistinių nuodų paleję Amerikoje. Jų uždarymas dabartiniu metu jau mažesnis reikšmės, nes nazų agentų yra užtektinai ir be konsulatų.

Salė konsulatų, reikalaujama uždaryti Vokietijų Informacijų Knygyną New Yorke, Vokietijų Gelžkelių ir Turistų agentūras ir Trans-Ocean žinių Tarybą. Viso palicia 171 vokiečių agentų. Daugumai jų teks kraustyti į Vokietiją.

Paliekama Vokietijos ambasada Washingtone, oficialė vokiečių žinių agentūra DNB ir pavieniai Vokietijos laikraščių korespondentai.

Tikimasi, kad vokiečiai įsakys: Suvienytoms Valstijoms uždaryti savo konsulatus ir kitas įstaigas Vokietijoj.

BENNETO TROSKIMAI
JAU IŠSIPILDE

LONDONAS. — Anglijos karalius savo gimtadienio proga pakelė lordus ir buvusį Kanados ministrą pirminką R. B. Bennetą. Jis dabar vadinsis Lord Bennett of Calgary.

Sakoma jis apleido Kanadą vien todėl, kad liberalai buvę priešingi panašioms titujams.

AVIACIJOS DARBININKAI
BALSUOS STREIKO
SKELBIMO KLAUSIMU

MONTREAL. — Kadangi derybos tarp penkių Montrealo aviacijos kompanijų ir 5,000 jų darbininkų atstovų nutrūko, darbininkai rengiasi balsuoti streiko skelbimo klausimu.

Jeigu darbo departamentas nepaskirs tarpininkų ir neatnaujins derybų, tai veikiausiai darbininkai eis į streiką.

Siaučia Dideli
Mušiai Libijoj

CAIRO. — Britų jėgoms pradėjus puolimą ant vokiečių ir italų ryšinėj Libijoj, kova išsivystė į smarkius mūšius.

Jau kelintą dieną eina smarkūs mūšiai tarp šimtų tankų iš abiejų pusių, taipgi daugybės orlaivių ir kitų karų pabūklų.

Britų jėgos įsiveržė apie 30 mylių į Libiją ir grumsia apsupimu vokiečių. Soluno sektoriuje.

Britai naudoja Amerikoje gamintus orlaivius kovoję prieš vokiečių Stuka bombierių.

Atsteigta Laisvė Žmonėms

Prie Smetonos režimo Lietuvoj laisvę turėjo tik sauj smetonininkų ir ištikimų jų pakalikų. Darbo žmonės — valstiečiai ir darbininkai bei inteligentija neturėjo jokios laisvės. Visa vyriausybė buvo pastatyta iš viršaus. Žmonės galėjo tik balsuoti, o ne statyti savo kandidatus.

Dabar Lietuvoj laisvės neturi tik maža sauj naujos Lietuvos priešų, lietuviškų nazų, Hitlerio kolona, ir mažas skaičius prie Smetonos turėjusių laisvę išnaudoti kitus. Milžiniška Lietuvos žmonių dauguma dabar turi (Nuketla ant 3 pusl.)

Sovietai Gaminą 100 Tonų Tankus

LONDONAS. — Sovietų Sąjunga gaminanti 100 tonų tankus. Šitie milžiniški tankai esą apginkluoti viena 105 milimetrų kanuole, dviem 75 milimetrų kanuolėmis, dviem priešorlaivinėm kanuolėm ir astuniais kulkosvaidžiais.

Reuterio korespondentas iš Ankaros taipgi praneša, kad Sovietų Sąjunga gaminanti naujus kovos orlaivius, galinčius skristi 400 mylių į valandą.

Nauji Sovietų bombardierai gali padaryti po 8,750 mylių kelio.

CANBERA, Australija. — Australijos vyriausybė planuoja internetu komunistus ir uždrausti streikus.

**Iš Sūnų ir Dukterų D-jos
1-mos Kp. Susirinkimo**

TORONTO. — Nors vasaros laikas ir nebelabai patogu svetainėse prakaituoti po keletą valandų, bet Sūnų ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos 1-mos kuopos kaip veikimas, taip ir susirinkimai eina reguliariai, gyvai ir planingai. Pereitą pirmadienį, birželio 16 d., 1-mos kuopos pirmininkas V. Ramanauskas atidarė susirinkimą punktuotai — 8 val. vakare ir buvo svarstomi draugijos reikalai iki pradžios dvyliktos.

Surasta Piknikais Vieta

J. Linarta pranešė, kad piknikams vieta jau surasta gražioje vietoj ir netoli miesto (rodos 16 mylių). Todėl parengimų komisijai duotas įgaliojimas tuojau pradėti rengti piknikus.

**Perrinkta Parengimų
Komisija**

P. Alksnis raportavo, kad du jo draugai: S. Sasnauskas ir Tamosiūnas atsako toliaus veikti parengimų komisijoj. Kadangi paskutiniu laiku dažnai įvykdo reformų parengimų komisijoj, todėl ir P. Alksnis manė rezignuoti, nors yra prityręs tam darbe ir dirba jau kelinti metai, bet įvertindamas draugijos budavojimą ir parengimų komisijos svarbą, sutiko ir ant toliaus darbuotis. Prie P. Alksnio tapo darinkti du nariai: Jonas Maskelis ir Petras Pajuodis.

Namo Remėjai

Baigiantis susirinkimui J. Gudaitė pridavė \$13 pirmos kuopos namo paramai, kurie buvo sukelti pereitą sekmadienį atsibuvusiam pokilyj pas K. Kamichaitį, 702 Adelaide St.

Aukojo: A. Vitkauskas — \$2.00; po dolerį: K. Dalinkevičius, J. Weiner, J. Kamichaitis, J. Meldazys, J. Šliumba, J. Ziškus, J. Gudaitė, J. Grinskis, N. Berškienė, W. Vaškalis ir K. Kamichaitis.

W. Jusaitis pakėlė klausimą namo remonto — ant ateinančios žiemos įrengti garinį apšildymą ir tam reikalui pasižadėjo aukoti \$2.00, taipgi kvietė ir kitus prisidėti, nes dabartinis namo apšildymas yra netinkamas. J. Viltrakis aukojo \$1.00.

J. Damašis paaukojo 6 plokšteles dėlei gramafono.

Kuopos Koresp.

TORONTIETIS VAIKINUKAS, Victor Powell, 13 metų amžiaus, krūmuose prie Brantfordo užėjo ant grupės vilkių, kurie pamatę jį sulindo į savo urvą. Pasirodė, kad urvas buvo netolai gilus. Jis įlindęs su ranka galėjo pasiekti jų guolį. Gelbstint ponui Moore, jis visus 9 ištraukė po vieną. Manoma, kad jie jau kokių trijų mėnesių. Jeigu kaip, tai jis už juos gaus po \$25.00 už kiekvieną.

LTSR Liaudies Ūkio Planas 1941 M.

Dr. M. Gedvilio Kalba

(Pabaiga)
Socialistinės valstybės uždavinys žiūrėti, kad nusausinimo darbai būtų suderinti su nusausintų plotų sukultūrinimu, kad nusausinti plotai negulėtų neisnaudoti. Pagal 1941 m. planą numatyta nusausinti 37,000 ha. Racionaliam pievų kultūrinimui būtina turėti mechanizuotą parką, ko kapitalistinė Lietuva mums nepaliko. Čia miškininkų paramą dabar suteikia mūsų respublikai TSR Sąjunga, atsiųsdama 400 traktorių su visu sukomplektuotu mašinų parku 40-čiai MTS (Mašinų Traktorių Stočių) įrengti, tai įgalina dar šiais metais sukultūrinti ir apsesti kultūrinėmis žolėmis 25,000 ha pievų. Pašarų bazei sustiprinti š. m. plane numatyta pašarinių kultūrų plotas padidinti 10,300 ha.

Pagal š. m. planą numatyta bendrą techninių kultūrų pasėlių plotą padidinti 10,000 ha. Bendras bulvių ir daržovių plotas numatoma padidinti nuo 219,600 ha iki 227,000 ha. Antras nemažesnis svarbos veiksnys žemės ūkio gaminių kiekybiniam ir kokybiniam pakėlimui — tai tinkamas dirvos patėrimas. Ir čia broliškiųjų respublikų Sąjunga duosiniai ištiesė mums draugišką ranką. Tuo tarpu kai praėjusiais metais mūsų respublika suvartojo tik 61,375 to fosforinių trąšų, 10,100 to kalio dūskos ir 10,925 tonus azotinių, šiais metais gausime iš Sąjungos, imant atitinkamai ekviva-

MISKŲ ŪKIS

1937 metų duomenimis mūsų krašto miškingumas buvo 16.7%. Tuo būdu Lietuva, miško medžiagos atžvilgiu, jau senai turėjo būti importuojantis kraštas. Tačiau praėjusiu metu, kad su šiuo faktu anksčiau nebuvo skaitomasi ir krašto ekonominių reikalų tenkinimas ilgus metus ėjo miško ūkio sąskaiton. Šiuo metu aikštės ir seni, medžiais nepadengti, kirtimai užima Lietuvos miškuose didžiulius plotus (apie 80,000 ha arba 8% viso miško ploto). Jiems likviduoti, panaudojus net visus esamus želdomos medžiagos išteklius bei priemones, reikėtų daugelio metų. Todėl jau šiais metais reikia siekti atželdyti bent 10,000 ha ploto, papildyti senų želdymų 3,000 ha, miško želdymų ugdymu apimti ne mažiau 5,000 ha ir iš rudens paruošti 1942 metų darbams 5,000 ha. Pats darbo procesas turi būti žymiai pagerintas ir įvestas tikslus vietos sąlygų įvertinimas. Tam, kad ateityje tuos

KOMUNALINIS ŪKIS

Daug vietos 1941 metų plane skiriama butų - komunaliniam ūkiui. Tarybų santvarkoje komunalinis ūkis turi sudaryti kiek galint geresnes kultūras, ir materialines gyvenimo sąlygas darbo žmonėms. Mes pradėjome naują savo gyvenimo laikotarpį su didžiausiu butų trūkumu. Čia patogių įrengtų miestų centrų, mes malome perdėm lūšnomis nusėstus priemiesčius, kur susikimšusi gyvena darbininkija. Planuojant 1941 m. butų komunalinį ūkį, visų pirma susidurti su miestų ir miestelių planų stoka. Tarybų valdžia nepaveldėjo nė vieno naujoms sąlygoms pritaikyto

miesto ir miestelio plano. Tad komunaliam ūkiui pirmoje eilėje tenka planuoti miestus ir miestelius. 1941 m. plane numatoma išplanuoti 10 miestų; tam reikalui numatoma išleisti apie 2.5 mil. rublių.

1941 metais numatoma žymiai padidinti ir butų fondą. Naujų namų statybai ir seniems namams užbaigti šiais metais bus išleista apie 26 mil. rublių. Visų pirma bus statomi 2-3 kambarių butai darbininkams. Be to, šiais metais bus baigtos praeitais metais pradėtos darbininkų butų kolonijos Kaune, Vilniuje, Šiauliuose, Jonavoje, Jurbarko, Marijampolėje, Telšiuose ir kitur. Bus įrengta 448 nauji butai su 28,978 kv. m. plotu. Dabar planuojama pastatyti 700 naujų butų. Vadinasi, 1941 m. bus atiduota naudotis 1,148 butais su 76,384 m. plotu.

Greta butų statybos numatoma vykdyti ir kitą komunalinę statybą. Vandentiekio tinklą visoje respublikoje numatoma padidinti 25.91 km, kanalizacijos tinklą — 29.9 km. Be to, numatoma pastatyti 20 naujų pirtyų, automobilių remonto dirbtuvių už 2.5 mil. rublių, automobilių remonto dirbtuvių už 2.5 mil. rublių. Į visą butų — komunalinę statybą 1941 metais planuojama investuoti apie 42 mil. rublių.

SVIETIMO IR KULTŪRINIS DARBAS 1941 METŲ PLANE

1941 m. švietimo ir kultūrinio darbo plane numatoma žymiai padidinti visų rūšių mokyklų tinklą ir jose besimokinančių skaičių. Bendras mokinių skaičius, išskiriant suaugusius ir priešmo-

kyklinio amžiaus mokinius, 390 tūkst., t. y. sudarys apie 57 tūkstanius daugiau, negu 1938-1939 mokslo metais. Pagal šį mokinių prieauglį numatoma atitinkamai padidinti ir mokyklų skaičių. Jau 1940 m. buvo atidaryta daugiau kaip 150 naujų mokyklų. 1941 metais numatoma atidaryti dar 238 įvairios naujos mokyklos.

Tarybų valdžia su ypatingu atsidavimu ėmėsi suaugusių švietimo darbo. Ligi 1940-1941 mokslo metų pradžios tebuvo tik dvi privatinės vidurinės mokyklos suaugusiems. Del brangaus mokesčio už mokslą, šios mokyklos buvo prieinamos tik turtingiesiems. Tarybų valdžia jau mokslo metų pradžioje atidarė vienolika naujų vidurinių mokyklų suaugusiems, kuriose dabar, neatsitraukdami iš darbo, mokosi 3.5 tūkstanių darbininkų; 5 liaudies universitetus, kuriuose mokosi apie 6,000 darbininkų; 2 darbininkų kursus prie aukštųjų mokyklų, kuriuose mokosi 450 darbininkų; 136 pradžios mokyklas, kuriose mokosi apie 22 tūkst. darbininkų ir darbo valstiečių ir 550 kursų, kuriuose mokosi apie 30 tūkst. suaugusiųjų. 1941 metų plane šiuos didelius pasiekimus suaugusiųjų švietimo srityje numatoma dar labiau sustiprinti ir liaudies universitetų bei vidurinių suaugusiems mokyklų tinklą išplėsti ir perorganizuoti taip, kad jie būtų prieinamas mokslo ištroškusiai darbininkijai ir darbo valstiečiams.

1940 m. rudenį visoje respublikoje tebuvo 213 viešųjų bibliotekų; 43 miestuose ir 170 kaime. Del tokio mažo bibliotekų tinklo darbininkams knyga buvo neprieinama. 1941 m. planas viešųjų bibliotekų skaičių padidina iki 286. Greta to, planuojama suorganizuoti 22 rajoninius kultūrinis namus ir pirkias — skaityklas kaimuose, kur būtų galima skaityti periodinę spaudą ir kultūringai praleisti laisvalaikį.

Daug sunkumų mes šiandien sutinkame naujame mūsų ūkiško gyvenimo rekonstrukcijos darbe del tinkamai paruoštų kadro stokos. Ypač mums trūksta paruoštų kadro pramonei ir statybos darbams. Del stokos tinkamai paruoštų specialistų, mes turime prilaikyti kai kurių mūsų gamybos šakų augimo tempą.

Kadrai bus ruošiami kursuose, atitraukiant ar neatitraukiant iš darbo. Per kursus praeis apie 10,000 įvairių kvalifikuotų specialistų, kurie turėtų užkimišti tą spe-

cialistų trūkumo spraga.

Amatų mokyklos, kurios ligi šiol ruošė tik amatininkus, bus taip pat perorganizuotos. Amatininkų mokyklos turės paruošti mūsų pramonei, statybaj ir žemės ūkiui reikalingus kadrus, o ne atskirus amatininkus. Jų programą bus priderinta mūnų gamybos šakų reikalavimams. Amatų mokyklų tinklas ir jų mokinių skaičius bus žymiai padidintas. Specialias mokyklas bus priimta apie 13,000 mokinių.

Ligi tarybų valdžios susikūrimo mes turėjome tris vaistybinius teatrus. 1941 metais vaistybinių teatrų skaičius padidės iki 11. Greitai teatru, kaip aukščiausių kultūros židinių, 1941 m. bus sustiprintas darbas ir kitų kultūrinių įstaigų, kaip, sakysime, kinoteatrų, choro, muzikos mokyklų ir t.t.

Išplėdiant mokyklų ir kultūrinių įstaigų tinklą, reikia plėsti ir jų statybą. 1941 metais statyba pralenks visus ligi šiol šioje srityje atliktus metines statybas. 1941 metais bus pastatyta didelė amatų mokykla Kaune, vidurinė mokykla Alytuje, mokytojų seminarija Trakuose, 35 kaimo pradžios mokyklos ir atliekama visa eilė mažesnių statybų miestuose ir kaimuose.

SVEIKASO APSAUGOS REIKALAI

Įvedus nuo 1940 m. lapkričio 1 dienos nemokamą gydymą, ligi to laiko buvusį gydymo sistemą reikėjo visiškai perorganizuoti. Tačiau išsippilčiusią privatinę privilegijuotą praktiką reikėjo perorganizuoti į ambulatorijas. Kad visuomenis nemokamas gydymas būtų tikrai įgyvendintas, reikia atlikti stambius paruošiamuosius darbus. Didelė tų darbų dalis bus atlikta 1941 metais.

1941 metais bus įsteigta visa eilė mažų ligoninių miesteliuose ir bažnytkaimiuose, kaip, sakysime, Kupiškėje, Obeliųose ir kt., pritaikant joms senus pastatus arba statant naujus.

Ambulatorinių gydymo įstaigų klausimas gana opus. 1940 m. birželio 15 d. jų buvo 244. Ligi 1941 m. sausio įstaigų skaičius išaugo iki 302. Per šiuos metus tų įstaigų skaičius padidės iki 639.

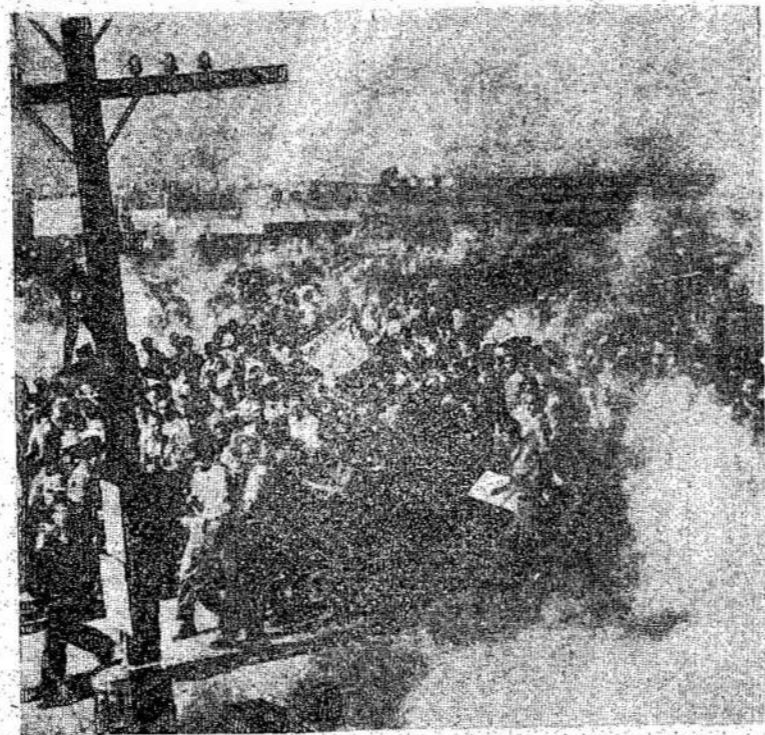
Atsižvelgiant į gyvų reikalingą apsaugoti darbininkų sveikatą darbuviuose, pradėta steigti gydymo punktai pramonės įmonij. 1941 metais numatyta įsteigti 9 didesnius ir 20 mažesnių punktų (su medicin. seserimi arba felferiu). Be to, veiks 21 greitosios pagalbos stotis.

Pagrindinės kovai su ligomis įstaigos yra dispenseriai. Kovai su tuberkuloze 1941 m. sausio 1 d. veikė 20 tbc. dispenserių; 1939 m. plane numatyta įsteigti 25 dispenseriai. Be to, bus įsteigta apie 13 naujų tbc. punktų, kuriuos aptarnaus naujai įsteigti kilnojamoji dispenseriai.

Vienas jautriausių sveikatos apsaugos dalykų yra motinos ir vaiko sveikatos apsauga. Del netinkamos gimdyvių ir kūdikių priežiūros, vaikų mirtingumas kai kada pasiekdavo net 20.6% visų gimusių skaičiaus (1937 m.).

1941 m. plane numatoma su kūdikių mirtingumu kovoti visomis priemonėmis. Numatoma įsteigti 60 gimdymo namų ir 65 lopšeliai, be to, vaikų bei motinų konsultacijos punktai, Motinos ir vaiko apsaugos Institutas Vilniuje, 7 socialinės-teisines pagalbos kabinetai, 2 vaikų poilsosantatorijos ir t.t.

Iš pagrindų bus pertvarkyti 3 svarbiausi kurortai: Druskininkai, Birštonas, Lėkėnai.

SUVIENYTŲ VALSTIJŲ POLICIJA IR KARIUOMENĖ DARBE. Kairėj: policija asarinėmis bombomis neįvykė, tuomet atmaršavo 3,000 kariuomenės su nuogais durtuvais (dešinėj) išvaikyti piketininkus. Darbininkai streikavo už tai, kad kompanija, turinti iš vyriausybės užsakymą už \$200,000,000, atsiskakė pakelti algas iki 75 centų į valandą. Kitose šios rūšies įmonėse algos tokios, kaip kad streikieriai reikalavo.

Toronto Naujienos

Fašai žmogžudystė

Pereitę penktadienį tūlas R. H. Dennis, 45 metų amžiaus, pagaliu užmušė savo žmoną, 35 metų amžiaus, dvi dukteris, Shirley — 12 metų amžiaus ir May — 9 metų amžiaus, ir sūnų James — 7 metų amžiaus, o pats norėjo nusinuodyti gesais.

Dennis'o kaimynė Mrs. Bean, pajutus geso smarvę, pranešė apie tai savo kaimyniui gaisrininkui, tik sugrįžusiam iš tarnybos, kuris išlaužęs duris rado Dennis'o jau vos gyvą ir visą šeimyną uždažytą.

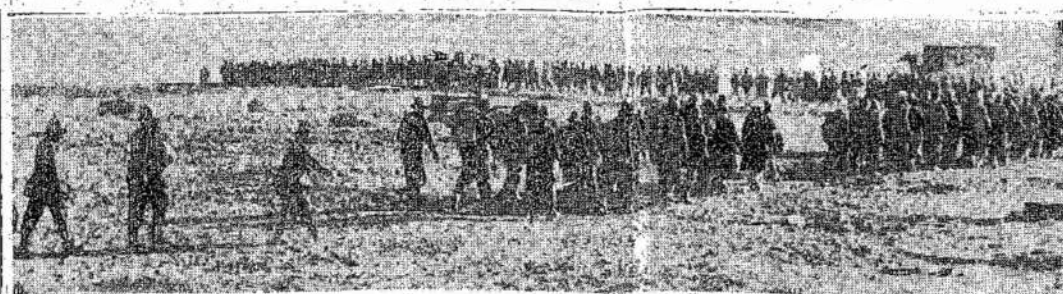
Mažieji vaikai dar buvo gyvi, tačiau vežant į ligoninę mirė. Pats Dennis buvo atgaivintas.

Harry Dennis penki metai atgal buvo paralyžuotas ir nuo to laiko negalėjo dirbti. Vaikščiojamas turėjo naudoti lazda. Jo žmona turėjo dirbti ir iš savo uždarbio išlaikyti šeimyną. Matomai sunkios gyvenimo sąlygos paveikė ir Dennis'o protą ir pavedė prie tokios baisios žmogžudystės.

Darbininkai Nusileido, Tačiau Persekioja

Kadangi Canadian General Electric kompanijos viršininkai atsisakė tartis su savo darbininkais, apie 700 darbininkų dviejose įmonėse, and Landsdowne ir Ward gatvių, buvo išėję į streiką, kurį jie užvadino "atostogomis".

Darbo departamentas, vietoj išbarti kompanijos viršininkus, kodėl jie atsisako tartis, darbininkų streiką paskelbė nelegaliu ir įsakė grįžti į darbą arba imti atsakomybę ant savo pečių.

Darbininkai, norėdami patenkinti Darbo departamento reikalavimus, sutiko grįžti į darbą, jeigu Darbo departamentas paskirs tarpininkus ir privers kompaniją tartis su jų atstovais.

Kada Darbo departamentas atsakė, kad neskirsi jokių tarpininkų, kol darbininkai sugrįš į darbą, darbininkai priėmė ir šią ultimatumą ir sugrįžo į darbą, tikėdamiesi, kad Darbo departamentas imsisi kokių nors žygių klausimo išsprendimui.

Ar kada nors tarpininkai bus paskirti, ar ne, dabar nežinia, tačiau 15 streiko vadų jau gavo pakvietimus stoti į teismą.

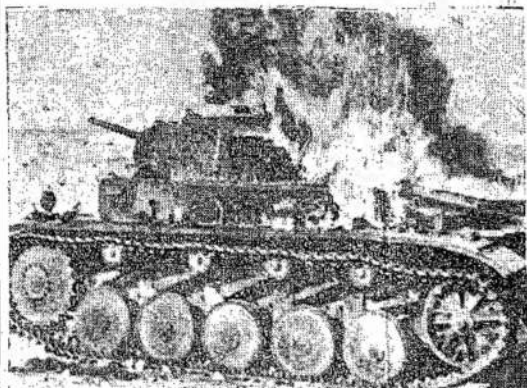
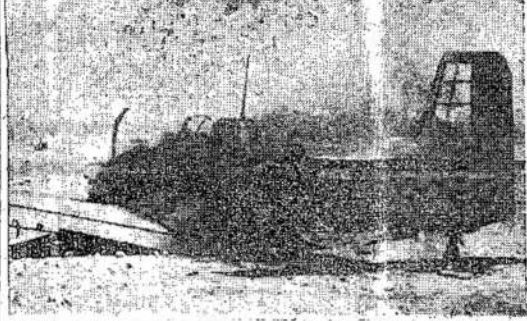
C. S. Jackson, tarptautinis radio ir mechanikų unijos viceprezidentas, kaltinamas kurstyme darbininkų prie streiko. Jam grumoja pabauda nuo \$50 iki \$1,000.

Penki kiti unijos veikėjai kaltinami tuo pačiu nusikėtimu ir dar nelegaliu streikavimu, už ką grumoja jiems virš minėta baudmė su pridū nuo \$10 iki \$50 į dieną už nelegalų streikavimą.

Devyni kaltinami tik nelegaliu streikavimu ir jiems grumoja baudmė nuo \$10 iki \$50 į dieną.

Streikas tęsiasi aštuonias dienas.

Paaiškylite tuos biznieriū, kurie skelbiai L. E.

VIRSUJ: vokiečiai belaisviai paimti prie Tōbruko, Libijoj. Vidury: vokiečių orlaivis numuštas laike kovų Afrikoj. Apačioj: vokiečių tankas dega. Pasirodo, kad tankai, kad ir iš geležies padaryti, gali būti uždegti.

Žmonės su Didelem Įeigom Naudos Valstybei Neneša

Šios šalies didlapiai ir radio kelia viršun daug visokių, jų supratimu, negerumų. Lai būna leista ir man iškelti vieną didelį negerumą.

Kaip man atrodo, tai vienas iš didžiausių negerumų šioj šalyj, kaip ir daugely kitų, yra žmonės su didelėm įeigom. Kad taip yra, aš jums prirodysiu aiškiais faktais.

Kada žmogus gauna didelės įeigos, jis jų visų naudagai nesunaudoja. Jis didėlę jų dalį išleidžia trunkydamiis kur po užsienius, iš komsų šaliai nėra jokios naudos.

Kanadoj mes turime keletą šimtų asmenų, kurie valdo bilijonus dolerių. Aiškus dalykas, kad jie tų visų pinigų nepraleidžia ant pragyvenimo. Ko nepraleidžia trunkydamiis po užsienius, turi įdėti kur nors į pramonę. Bet pramonė Kanadoj ant tiek pakilus, kad naujų įmonių atidarymas nežada naudos. Žmonės negali išpirkti jau pagaminamų. Pavyzdžiui, net dabar, kada dauguma šalies jėgų sukoncentruota kariškai gamybai, industrinių gaminių netrūksta.

Kada nėra vietos kapitalo investinimui namie, kapitalistai ieško dirvos užsieniuose. Išvežimas kapitalo į užsienius irgi žalingas valstybei. Visuomenėi iš to nėra jokios naudos. Naudojasi tik tie, kurie gauna iš to kapitalo pelną. Bet jie ir vėl tik dalį iš jo išleidžia pragyvenimui. Gautą pelną jie stengiasi vėl kur nors kitur investinti.

Bendrai kalbant, didelis kapitalo susikoncentravimas i mažo skaičiaus žmonių rankas yra didelis šalies progreso trukdytojas. Kapitalas, susikaupęs i mažo skaičiaus žmonių rankas, neina apyvartoti, riogso kur nors bankuose, arba išvežamas į užsienį ar paskolomis arba investimtais.

Visai kitas dalykas būtų, jeigu tas kapitalas būtų paskirstytas tarp gyventojų.

Ju algos neišlipa iš trijų skaitlinių. Vienu žodžiu sakant, didelės didžiūms Kanados gyventojų pajamos permažos, kad galėtų įsigyti visus vidutiniskam gyvenimui reikalingus daiktus.

Jeigu Kanados jeigos i metus iš \$5,000,000,000 būtų atatinamai padalytos tarp 11,000,000 Kanados gyventojų, tai kiekvienam, dideliam ir mažam, išpultų po \$454 i metus. Seimynai iš kokių 5 asmenų išpultų \$2,270. Visi žmonės galėtų lengvai apsimokėti savo mokesčius ir vidutiniškai gyventi. Dabar gi dauguma negali tinkamai gyventi, kadangi šalies jeigos labai nelygiai suskirstytos.

Visos šalys turėtų daug rinkų namie, jeigu paskirstytų jeigas daug lygiau. Ne reiktų tuomet galvos sukli ir vesti karus už rinkas kitur.

Cia reikia paminėti, kad ir atsilikusios šalys bando statyti fabrikus ir pasigaminti daugumą dalykų namie. Su laiku industrinių gaminių rinkos užsieniuose dar labiau sumažės. Tas labai atsiliepi i industrinių šalių padėtį, jeigu nebus padaryta žymių pakeitimų jeigų paskirstyme.

Politikas

Pranešimai

Toronto, Ont.

Smagus Pasilinksminimas

Seštadienį, birželio 21 d. Sūnų ir Dukterų Draugijos sveitainėje, 160 Claremont, atsi-bus smagi programa — šokiatai.

Pradžią 8 val. vakare. **Parėngimų Komisija**

Tėvų Susirinkimas
Birželio (June) 26 dieną, ketvirtadienį, 8 valandą vakare, 160 Claremont st., yra šaukiamas tėvų susirinkimas apkalbėjimui muzikos ir sporto mokyklėlių klausimo.

Visi tėvai, kurių vaikai lankėsi i muzikos ir sporto mokyklėles, kviečiami būtinai atsilankyti.

Komitetas

Streikuoja ir Kapitalas, Ne Vien Tik Darbininkai

Spaudoj keliami opiniai, kad dabar streikuoti yra labai blogas laikas, kadangi streikai sutrukdė kariškų reikmenų produkciją. Atsiranda tokių, kurie mėgina aiškinti, jog streikus organizuoja komunistai arba naziai, kad tyčia trukdyti produkciją. Girdi, naziai, apsimetę darbininkų draugais, kurstę darbininkus streikuoti už didesnes algas, kad tuomi trukdyti karo reikmenų gamybą.

Tokie blaūrūs kaltinimai yra visai nepamatuoti. Juos gali primesti darbininkams tik didžiausi išnaudotojai arba bauriausii jų klapčiukai, tarnaujā jiems už didelius pinigus.

Panagrėnėkime kiek konkrečiau ir pamatysime visai ką kita.

Jeigu mes paimsim kartu darbininkus ir kapitalā, tai pamatysime, kad kapitalas nepuoia i gamybā tų visų reikmenų be išskaičiavimo. Mes nerasime nei vieno Kanadoj kapitalisto, kuris leistų savo įmones su tuo išrovimu, kad reikia pagaminti reikmenis karo vedimui. Jie leidžia jas todėl, kad jos neša pelną.

Kada prasidėjo šitas karas, buvo pasklidę gandai, kad vyriausybė apribėžiuos pelną iki 5 nuosimčių. Bet tas apribėžavimas nebuvo įgyvendintas. Kapitalas pasipriešino tokiam apribėžavimui. Vyriausybė buvo priversta nusileisti.

žė: "Kapitalas irgi gali streikuoti, nors jo taktika gali būti skirtinga. Ir vyriausybė turėtų suprasti, kad tinkamas atlyginimas idėlininkams reikalingas, kad užtikrinti kapitalā, reikalingą padidinimui gamybos amunicijos ir reikmenų, reikalingų pergalės užtikrinimui."

Kitais žodžiais tariant, kariškų reikmenų gamyba turi duoti idėlininkams daugiau pelno, negu kuri kita gamyba, jeigu norima, kad kapitalistai įdėtų savo kapitalā į kariškā gamybā. Jeigu kariškā gamyba neduotų didesnio pelno, tai kapitalistai įdėtų savo kapitalā kur nors kitur.

Kaip Kanadoj, taip ir Jungtinėse Valstijose, pirm praplėtimo įmonių, skirtų kariškai gamybai, būna plati pasitarimai tarp vyriausybės ir kapitalistų. Kapitalistai pradeda darbą tik tuomet, kada būna užtikrinti, kad iš to bus nauda, kad jėtas jų kapitalas atneš pelną. Vyriausybė iš kapitalistų ne-reikalauja pirma pastatyti fabrikus ir pradėti gamybā, o paskui kalbėti apie sąlygas. Nekurios įmonės gavo net finansinę pagalbā iš vyriausybės.

Pelnai Pakilo

Kad tas viskas, kas viršų pasakyta, yra grynā tiesa, rodo grynai faktai. Financial Post (Toronto) duoda plačią atskaitā už 1940 metus įvairių kompanijų jeigų ir išlaidų ir kiek kuri turėjo pelno. Paėmus 45 kompanijas, turėjusias virš \$1,000,000 daugiau jeigų, negu išlaidų, ir

sudėjus jų pelnus i vienā vietā, gaunasi \$174,120,841 gryno pelno, palyginus su \$151,933,368 gryno pelno 1939 metais arba \$22,187,473 daugiau. Šis pelnas gautas at-mokėjus visus mokesčius, atskyrus sumas pinigų masinų taisymui ir nusenusių pakeitimui naujomis. Tai grynų gryniausias pelnas. Vadinas, 1940 metais 45 kompanijos turėjo gryno pelno 14.6 nuos. daugiau, negu 1939 metais.

Cia galima pastebėti, kad visos kompanijos pastaruoju laiku nusidevėjusių masinų pakeitimui ir kitoms panašioms išlaidoms skiria daug daugiau, negu skirdavo kitais laikais. Atrodo, kad norima kiek galint sumažinti viršpelni, nuo kurio reikia mokėti truputį daugiau mokesčių.

Darbininkų Padėtis

Kompanijoms, atmokėjus visus mokesčius ir atidėjus daug didesnes sumas įvairioms išlaidoms, paliko gryno pelno 14.6 nuos. daugiau.

Darbininkų padėtis visai kita. Mokesčiai ant įvairių gyvenimo reikmenų palietė pačius gyvenimo pamatus. Iš kapitalisto pusę turto paėmus dar jo gyvenimo pamatai nepaliečiami. Darbininkui sunku gyventi i mažutės dables netekus. Bet gi kaip nekurie laikraščiai išskaičiavo, tai apie 40 centų ar daugiau iš kiekvieno darbininko uždirbto dolerio eina karo reikalams. Kitaip sakant, 40 nuosimčių darbininko uždarbio eina ne pragyvenimo reikalams, o gamybai kariškai. (Nukelta ant 5 pusl.)

SONŲ ir DUKTERŲ K. L. S. P. D. ŠESTA KUOPA
Ruosid Pirmā

PIKNIKA
Sekmadienį, Birželin (June) 22 d.
Delhi, Ont.
(Prie Matelio Farmos)

KELRODYS: Nuo Delhi miestelio pasukite keliu Nr. 3 į vakarus; važiuokite porą mylių; privažiuosite skerskelį ir rasite iškaibā: "Experiment Farm"; sukite į dešinę ir važiuokite tiesiai į piknikā, apie 1 1/2 mylios.

Kviečiame Toronto, Hamiltono ir plačiosios tabak/ augintųjų kolonijos lietuvius.

Pikniko Rėngėjai

Dr. Lawrence J. Weselake
DANTISTAS
417 Selkirk Ave. — Winnipeg, Man.

Tel.: VA. 5370

Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net \$55.00 pigumpo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Apraudimas
TURTO — AUTOMOBILIŲ — GYVYBES — ir t.t.

O. K. Johson ir Ko.
WA. 1403 TORONTO
51 Gerrard St. West
PRIE BAY STRETO

Tel.: Crescent 4334

DR. DORA GORDON
DANTŲ GYDYTOJA
Kalba Lietuviškai

Valandos: 10—12 val. ryte, 2—6 val. p.p. ir 7—9 val. vak.
5136 PARK AVE. — MONTREAL, QUE.

J. R. ROBILARD
Generalis Kontraktorius
Tel. York 1429
676 MOFFAT AVE.
VERDUN, QUE.

Statau naujus, taisy ir perstatau sulgį pageidavimo visokius namus.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patar-nimus, parūpinu pilytė-bės dokumentus, įgalioj-imus, morkėjus ir kt.
86 St. James St E. Kamb 26
MONTREAL, QUE.

Tel. HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

Tel.: LA. 4441

Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVIŠKAI

Valandos: 2—4 val po piet., 7—8 val. vak. ir sulgį susitarimo
4539 PARK AVE. — MONTREAL, QUE.

Tel.: DO. 1000 DO. 2560
Valandos: 4—5 po piet ir sulgį susitarimo

Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST, MONTREAL, QUE.